

Març

ODS 5 IGUALTAT DE GÈNERE

Garantir una vida sana i promoure el benestar per aconseguir la igualtat de gènere i empoderar totes les dones i nenes.

+ informació a la web de l'ONU

Aconseguir la igualtat entre els gèneres i empoderar totes les dones i nenes. Aquest ODS ens impulsa a treballar per la igualtat entre homes i dones en l'àmbit laboral, combatre la discriminació salarial i promoure la conciliació entre vida familiar i professional de les dones. Es tracta també d'erradicar la violència i la discriminació contra les dones i assegurar-los mateixes oportunitats que als homes en tots els àmbits de la vida. S'ha de treballar pel reconeixement i el repartiment de responsabilitats en l'àmbit familiar, i vetllar per la participació plena i efectiva de les dones en la vida pública.

Igualtat gènere. Dinàmica per treballar els ODS amb infants.

Autor: Equip educatiu Centre Socioeducatiu Poble-sec de la Fundació Pere Tarrés.

ODS

Els 17 Objectius per al Desenvolupament Sostenible (ODS) aprovats per l'Assemblea General de les Nacions Unides són fites per millorar el nostre món abans de l'any 2030. La Fundació Pere Tarrés n'ha seleccionat 12, un per a cada mes de l'any, per il·lustrar el calendari del curs 2020-2021. Cada mes, es proposen activitats pedagògiques adreçades a aprofundir en aquests 12 objectius. Podeu consultar la informació referent als ODS i les fitxes pedagògiques al web peretarres.org/calendari-escolar

Igualtat gènere

DINÀMICA PER TREBALLAR ELS ODS AMB INFANTS

PARTICIPANTS

10 participants de 13 a 17 anys

ESPAI

Sala polivalent ampla amb espai suficient per poder moure's per la sala

MATERIAL

- Cartell Sí
- Cartell No
- Llistat de preguntes
- Cel·lo de color per fer la línia divisòria a terra

TEMPS

60 minuts

OBJECTIUS PER ALS MONITORS/ES

- Qüestionar les formes sexistes del llenguatge, fent ús d'un llenguatge no discriminatori.
- Reflexionar sobre la importància dels adults per tal de combatre situacions de desigualtat en els nostres serveis amb l'objectiu de fer visibles aquestes violències i evitar, així, que es perpetuïn en la societat
- Ajudar el grup a reflexionar, i acompanyar-lo emocionalment, perquè siguin capaços de trobar i expressar el que senten quan visualitzen i són testimonis d'actituds injustes.

OBJECTIUS PER ALS INFANTS I JOVES

- Reflexionar sobre com tenim interioritzats els estereotips i rols de gènere.
- Prendre consciència dels estereotips i rols que marca la societat segons el gènere.
- Reflexionar sobre la desigualtat actual entre homes i dones, presents a totes les esferes de la societat.
- Poder detectar les desigualtats entre homes i dones en la seva quotidianitat.
- Treballar l'esperit crític per tal que entenguin les injustícies derivades d'aquestes desigualtats.

Breu definició:

Activitat on els adolescents s'hauran de posicionar davant de diferents afirmacions que es poden trobar en la seva quotidianitat i que amaguen actituds masclistes. Amb aquesta activitat es pretén que els nois i noies siguin capaços de detectar aquestes situacions i fomentar el debat i la crítica.

Introducció

La desigualtat existent entre homes i dones és una problemàtica social que sempre ha estat present en la nostra societat, però que avui en dia, més que mai, està present en el debat públic i institucional. Aquesta desigualtat és una de les raons principals per les quals no tota la societat pot gaudir d'un benestar integral.

Per treballar aquesta desigualtat ens centrarem en els micromasclismes, que són aquelles actituds subtils o imperceptibles que perpetuen l'exercici de les relacions de poder i domini de l'home i allò masculí sobre la dona i allò femení en la nostra quotidianitat. Així s'estableix un sistema sociocultural de privilegi de tot allò considerat masculí, i es relega allò considerat femení a un pla inferior. Aquest sistema, construït al voltant de la idea de les diferències entre el sexe femení i masculí, configura totes les esferes socials de la nostra societat, des del pla laboral i econòmic, a l'esfera política i cultural, legitimant, així, les desigualtats. La majoria d'aquests comportaments sovint no suposen una planificació deliberada sinó que són actituds i expressions incorporades de forma automatitzada en la nostra quotidianitat. Funcionen naturalitzats i sostinguts i per la societat patriarcal en què ens trobem immersos, una societat en la qual s'atorga el poder, la valentia i la força com a característiques i estereotips de gènere pertanyents a l'home pel simple fet de ser-ho, mentre que a la dona se li atribueixen comportaments "femenins" com ara afectivitat, sensibilitat, feblesa, cura de l'altre..., col·locant-la, així, en una posició de subordinació.

És necessari poder treballar aquesta temàtica des de la participació dels i de les adolescents, partint dels seus coneixements i percepcions i permetent-los expressar-se, reflexionar i compartir coneixements, experiències i sentiments. La manera de començar a plantejar-se i deconstruir-se es a partir de ser conscients i expressar-se davant les situacions. Acompanyant-los amb preguntes i reflexions, però sense donar-los les respostes.

Desenvolupament

S'ha de dibuixar una línia a terra prou llarga perquè s'hi puguin posar tots els integrants del grup. A cada extrem de la línia s'hi escriuen les paraules sí i no. L'adult dinamitzador/a de l'activitat llegirà en veu alta una frase, i cadascun dels i de les adolescents s'haurà de posicionar segons si hi està d'acord, si no ho està o si es troba en posicions intermèdies. Quan tots els i les adolescents estiguin col·locats, el dinamitzador/a preguntarà per quin motiu s'han posicionar on ho han fet. És molt important que justifiquin les seves respostes. A partir de les explicacions dels i de les adolescents, el dinamitzador/a de l'activitat anirà fent preguntes i qüestionaments que contribueixin a enriquir aquestes reflexions i que obrin la possibilitat a noves reflexions i crítiques.

FRASES:

- Igual que se celebra el dia de la dona, s'hauria de celebrar el dia de l'home.
- Crec que no es donen conductes masclistes en el meu cercle més pròxim d'amics o família.
- Penso que no és necessari haver de treballar tant el dia i els drets de la dona. Estic cansada del feminisme.
- Crec que és normal que dues persones amb el mateix càrrec (feina) no cobrin el mateix.
- Penso que a una dona que opta a un lloc de responsabilitat en una empresa se li ha de preguntar si vol ser mare.
- Mai no he anomenat puta a una noia.
- Mai no he utilitzat *marica* com a insult.
- Considero que utilitzar el masculí plural no és un micromasclisme.
- Penso que "Juan" és un puto perquè s'ha embolicat amb moltes noies.
- Penso que "Marta" és una puta perquè s'ha embolicat amb molts nois.
- Les dones es prostitueixen perquè volen. És una feina com qualsevol altra.
- Jo no sóc masclista perquè tinc mare.
- Si un noi pega una noia "jugant" és perquè l'hi agrada.
- Si no vols ser mare, et perds la millor etapa de la teva vida.
- Penso que les dones s'han de cuidar estèticament i tenir una talla 38.
- Considero que l'afirmació "la meva parella m'ajuda amb les tasques de la llar" no és un micromasclisme.

Com a tancament de l'activitat, per continuar qüestionant-se al voltant de les actituds i expressions masclistes que ens podem trobar en el nostre dia a dia, i a les quals totes les dones són sotmeses des de la seva infància, es procedirà al **visionat del curtmetratge, "Ahora o nunca"**. Amb aquest curtmetratge es pretén mostrar com, des de petites, les dones estan exposades constantment a ser jutjades per la societat. Exposades al fet que, facin les coses d'una forma o d'una altra, mai no compleixen els requisits que se'ls exigeix, i han de viure amb la pressió que això pot arribar a suposar. També s'hi tracten els estereotips de gènere, la importància de la imatge en la dona i la violència masclista.

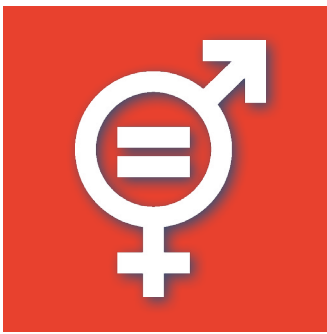
AHORA O NUNCA

Reflexió

La reflexió passa per fer-nos conscients dels rols i estereotips establerts socialment i assignats a un sexe o a un altre. L'anàlisi del sistema sexe-gènere no consisteix únicament a associar les diverses característiques, rols i funcions a cada sexe com una construcció social, sinó que fa referència a com es jerarquitzen aquestes diferències de gènere, de forma que els rols, funcions i característiques del gènere femení són socialment desprestigiats, amb un menor reconeixement social, de poder, de llibertat i d'accés a recursos.

Segur que quan eres més petit/a tenies moltes coses més clares que ara, com ara quines coses t'agradava fer, què volies ser de gran o quines coses t'interessaven. Però, a mesura que ens anem fent adults i anem construint la nostra identitat, en relació amb els altres com a éssers socials que som, és fàcil deixar-se endur pel que la societat espera de nosaltres, pel que cataloga com a "normal". Per això és important ser conscients i qüestionar-nos les construccions socials i culturals, per poder construir la nostra masculinitat i la nostra feminitat de forma alternativa, i no seguint les masculinitats i feminitats hegemòniques a les quals ens podem veure arrossegats.

"El feminismo es la idea radical que sostiene que las mujeres somos personas" Angela Davis

Recursos

A continuació es fa un recull de recursos (activitats, pàgines web, llibres, música) que permetran als i les adolescents poder continuar fent visibles les actituds masclistes en la seva quotidianitat, reflexionar i aprofundir al voltant dels privilegis i les desigualtats pel fet de ser considerat per la societat com a home o com a dona, i conèixer noves referents femenines, donant així noves alternatives a les feminitats i masculinitats predominants en la nostra societat.

ACTIVITAT “LES ULLERES LILES, DETECTEM ACTITUDS SEXISTES”, DEL BLOG CREANTIEDUCANT

Consisteix en una targeta, en la qual el grup o la persona que ha detectat una actitud sexista hi pot escriure què ha vist i com s'ha sentit. Després, en grup, es pot reflexionar al voltant d'aquesta situació i entre tots poden escriure una possible solució per eradicar aquesta situació.

DETECTEM ACTITUDS SEXISTES

LLIBRES DE LECTURA FÀCIL PER PODER COMENÇAR A LLEGIR SOBRE FEMINISME

- *Somos las nietas de las brujas que no pudisteis quemar*, de Tres Voltes Rebel.
- *Todos deberíamos ser feministas*, de Chimamanda Ngozi Adichie.
- *El diario violeta de Carlota*, de Gemma Lienas.

GRUPS DE MÚSICA.

Molts dels grups i cantants de més èxit que escolta actualment la població adolescent tenen unes lletres plenes d'actituds i paraules masclistes, a més de mostrar videoclips on constantment s'hipersexualitza i s'objectivitza la dona. Per aquest motiu es presenten altres grups de música amb lletres no masclistes i reivindicatives.

- Tribade
- La otra
- Tremenda Jauria
- Rozalen

LA FUNDACIÓ PERE TARRÉS AMB L'ODS 5

Vídeo

Les relacions de parella “sanes”

càpsula de Gisela Riberas

Aplicació

Dones de la història

Calendari 2019-2020

Article

La ciència també és cosa de dones

Sandra Ferrer

Cooperativa Abacus